

XAVIER BOSCH, director
TONI CRUANYES, director adjunt

SALVADOR COT, director d'edicions

DAVID GONZÁLEZ, LLUÍS MARTÍNEZ, JOSEP PLAYÀ, subdirectors

SECCIONS: JOAN ARMENGOL [Economia]; IGNASI ARAGAY, ANDREU GOMILA [Cultura i Espectacles];

ALBERT BALANZÀ [Política]; TONI BROSA [Esports]; DAVID CAMINADA [Opinió]; MANEL CASTILLA [Disseny]; SANTI GONZÁLEZ [Món]; PEPA MASÓ [Societat i Barcelona]; OSCAR MONTFERRER [Comunicació]; ALBERT PLA [Edició]; MONTSERRAT RIUS [Documentació]; ROBERT RAMOS [Fotografia]; Delegada a Madrid: MONTSE OLIVA AVUI.CAT: SÍLVIA BARROSO

VICENT SANCHIS, president del Consell Editorial

REDACCIÓ I SEU SOCIAL:
Enric Granados, 84 - 08008 Barcelona

DELEGACIÓ A MADRID:
Carrera de San Jerónimo, 15-17 - 28014 Madrid
Tel.: 91 454 72 66 - Adreça electrònica: madrid@avui.cat

CENTRALETA Tel.: 93 316 39 00 - Fax: 93 316 39 36
DISTRIBUCIÓ Tel.: 93 316 39 16 - Fax: 93 316 39 15
ADREÇA INTERNET: http://www.avui.cat
SERVEI D'ATENCIÓ AL CLIENT Tel.: 902 884 252 - Fax: 93 316 39 15

SUBSCRIPCIONS: DYRSA Pere IV, 467 Barcelona. Tel.: 902 884 252

PUBLICITAT: CORPORACIÓ CATALANA DE COMUNICACIÓ, S.L. Enric Granados, 84. 08008 Barcelona. Coordinació i reserves: Tel.: 93 316 39 04 - Fax.: 93 445 81 93 - Adreça electrònica: publicitat@avui.cat

IMPRESSIÓ: Gráficas de Prensa Diaria. DL: B20.249-1976 DIFUSIÓ CONTROLADA PER L'OJD. A efectes del que preveu l'article 32.1, paràgraf segon de la LPI, Corporació Catalana de Comunicació SL s'oposa expressament a la utilització de qualsevol contingut d'aquest diari amb la finalitat de fer ressenyes o revistes de premsa amb fins comercials (press-clipping) sense comptar amb l'autorització prèvia de Corporació Catalana de Comunicació SL.

Josep M. Fulquet

Professor de la Universitat Ramon Llull

Per salvar-vos els mots

Aviat farà quatre anys vaig publicar en aquestes mateixes pàgines, junt amb el biòleg Marià Pou, un article al voltant de la pretesa incorporació del català com a idioma cooficial de la Unió Europea. El paper posava en qüestió la salut de l'idioma davant les reserves que alguns dels països de la UE havien manifestat i certificava la gravíssima situació en què ens trobem.

PLANTEJÀVEM UNES PREGUNTES prèvies a la visceralitat que sol acompanyar aquesta mena de reivindicacions: “¿Quin nivell de presència té l'idioma en l'àmbit de l'oficialitat a Catalunya? ¿Quin és el nivell de competència lingüística dels parlants cultes? ¿El català és una llengua de prestigi a Catalunya?” No cal ser gaire observador per adonar-se que, avui, la llengua ha cristal·litzat en una estranya novoparla que difícilment un catalanoparlant solvent pot identificar com a pròpia; que el nivell de competència dels parlants cultes és molt baix, i que el català ha deixat de ser una llengua de prestigi. Hi va haver un moment durant la transició política que semblava que tot podia anar per un altre camí i tornar al clima de preocupació social per l'idioma dels anys del Noucentisme, però tot va ser un miratge.

EN LA SITUACIÓ DENUNCIADA, la llengua interessa només com a element simbòlic que pot servir per esgarrapar uns quants vots, però la ciutadania, com a l'antiga Roma, només pensa en el benefici i la diversió, a menjar i en el joc, i només viu per al “pa i circ”, per a l'espectacle. Ara és motiu de comentari hilarant la paròdia que a Polònia fan de la llengua que gasta el president Montilla, però la situació que batega al darrere no és, insisteixo, per riure. La infecció afecta no solament l'àmbit familiar, sinó també les instàncies oficials i professionals i, ara, la universitat, un reducte que hauria de vetllar per la salvaguarda de l'idioma i ser-ne punt de referència. Citaré dos exemples que constaten que el càncer ha arribat també a l'alma mater.

“Hi va haver un moment durant la transició política que semblava que tot podia anar per un altre camí i tornar al clima de preocupació social per l'idioma dels anys del Noucentisme, però tot va ser un miratge”

DANIEL BOADA

El primer, un cartell penjat a la paret d'una facultat de la UB, al campus del Raval, que deia: “La Facultat romandrà tancada a les vuit”. A part de la d final de “Facultad” i de l'inevitable *romandre* –correspondència unívoca del *permanecer* castellà–, qualsevol passavolant per força havia d'entendre que el centre estaria tancat a les vuit, però no, posem per cas, a un quart de nou. El cartell devia ser obra d'un estudiant despistat i les autoritats acadèmiques no es van adonar a temps del bunyol, d'acord, però el segon d'aquests exemples, exposat durant molts dies a les estacions dels FGC, era un anunci de la UOC en què una noia deia literalment: “He invertit molts esforços en treballar per a altres...”

AQUÍ EL PROBLEMA ja és greu, perquè els errors són de sintaxi i d'ús de la llengua. S'hauria de recordar als responsables d'aquesta universitat que les preposicions *en* i *amb* es canvien per *a* i *de* davant d'un infinitiu que fa de complement preposicional, i que en català no s'ha dit mai *per a altres* –sospitosa correspondència del *para otros* castellà–, sinó *per als altres*. ¿Amb quina autoritat podem els docents demanar correcció lingüística als alumnes quan la institució fa públics aquests disbarats? Un altre exemple de nacionalisme simbòlic de pa sucat amb oli és el text que il·lustrava el vídeo commemoratiu del centenari de la bandera estelada, ple de faltes de sintaxi i d'arcaïsmes diversos. Tenim estelada, sí, però ens falta gramàtica.

M'AGRADARIA, I TANT, que el català figurés en tot i per tot en les més altes instàncies oficials europees, però encara més que el coneixement que en té la població i l'ús que en fa fossin uns altres.

MENTRE A CASA TINGUEM tanta roba per rentar, i tan bruta, els versos de Salvador Espriu –“Però hem viscut per salvar-vos els mots, / per retornar-vos el nom de cada cosa...”–, ressonen més buits i orfes de contingut que mai.

EN DIRECTE

Ciutats

Francesc Miralles

Escriptor

La primavera de 1996, poc després de finalitzar el setge de Sarajevo -1.395 dies que van deixar 12.000 morts- ja s'oferien viatges organitzats a la ciutat devastada. Els que havien sobreviscut a la pluja constant d'obusos, als francotiradors i als hiverns sense aliments ni calefacció es van trobar de sobte envoltats de turistes que retrataven fascinats l'escenari de la tragèdia. I és que poques coses ens agraden tant com les desgràcies alienes. Si expliquem algun petit èxit personal, ens trobarem sovint amb males cares o amb enveja poc dissimulada. En canvi, el relat d'una calamitat sempre és ben rebut i desperta adhesions a dojo. Potser perquè és terapèutic saber que als altres els va pitjor que a nosaltres. Tornant al turisme tràgic, fa poc em va arribar l'excel·lent *Guardianes de la memòria*, un llibre de viatges on el periodista i escriptor Álvaro Colomer visita Gernika, Txernòbil, Auschwitz, Transsilvània i Lourdes. Deixant de banda la pàtria de Vlad l'Empalador –com es coneixia el Dràcula històric–, em va sobtar que, al costat de les primeres tres ciutats, aparegués el centre de peregrinació inspirat per la Bernardette. En preguntar al seu autor sobre el motiu d'aquesta inclusió, em contesta: “Perquè Gernika, Txernòbil i Auschwitz van patir grans desgràcies, i els que van a Lourdes són uns desgraciats”. Es refereix als que hi van per guarir-se de malalties del cos o de l'ànima. Tots estem estigmatitzats per alguna ferida, però mentre no hi trobem remei, les ferides dels altres són un bàlsam que ens fan oblidar la nostra.

Castrar algunes boques...

Bernat Dedéu

Filòsof

Llegim a la premsa que un 17,9% dels universitaris catalans declara haver patit abusos sexuals abans dels 18 anys. L'escàndol viatja ràpidament, i l'opinió pública es deleix amb el goig sàdic

d'exposar un nou dimoni a la vitrina de la por; veiem presentadors de televisió escoltant dones assetjades pels seus familiars, amb tristesa impostada; els diaris s'omplen d'opinions valents reclamant castració per a tothom, de monjos laics que condemnen la sobredosi sexual del món mundial. No obstant això, entre tanta reflexió barata, podríem –si no és molèstia– dedicar-nos a pensar... La psicologia moderna defi-

neix l'abús sexual infantil com l'aproximació lasciva d'un adult a un infant (sigui física o ocular) que aquest últim internalitza com a trauma. Conseqüentment, l'assetjament no rau només en l'emissor del desig –pertorbat o no– sinó també en l'assumpció dolorosa d'aquest impuls per part del menor. Per tant, hi ha molts infants que poden viure ben gojosament una experiència sexual madura amb un adult, de manera

absolutament natural; el trauma no hi subsisteix, com és lògic, perquè el nen no viu l'experiència com un trencament d'una prohibició adquirida. Però la banalitat mediàtica només es focalitza en el primer vector d'aquesta interacció, ajudant a mantenir el perjudici estúpid segons el qual un menor sempre és passiu i inepte pel que fa al sexe amb un adult. No disculpo els crims dels assetjadors, però

també m'agradeix viure en una societat que dissenya compulsivament infants tan negats al plaer sexual com els seus psicòlegs obtusos, que segueix defensant una majoria d'edat irreal, que no té la valentia d'assumir les pulsions físiques dels nens, i els castra la llibertat de gaudi. Davant de tanta mediocritat, certament, em vénen ganes de castrar algunes boques... bernatdedeu@gmail.com